

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. สรุปการวิเคราะห์ระดับวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า วัฒนธรรมองค์การโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้

1.1 วัฒนธรรมองค์การลักษณะสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มุ่งความสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมให้ทุกคนในองค์การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และบุคลากรในองค์การคือทรัพยากรที่มีค่าที่สุด ตามลำดับ

1.2 วัฒนธรรมองค์การลักษณะป้องกันเชิงรับ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การปฏิบัติงานมีสายบังคับบัญชาชัดเจนบุคลากรปฏิบัติตามด้วยดี รองลงมา คือ ผู้บริหารหรือผู้นำ จะเป็นผู้ตัดสินใจโดยความเห็นชอบของบุคลากรและการปฏิบัติงานเป็นไปตามแนวความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ร่วมงานอย่างสอดคล้องกัน ตามลำดับ

1.3 วัฒนธรรมองค์การลักษณะป้องกันเชิงรุก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ องค์การมีการคาดหวังการทำงานของบุคลากรไว้สูง รองลงมา คือ บุคลากรพึงพอใจในการเปลี่ยนแปลงเพื่อโอกาสที่ดีในการทำงาน และเน้นการทำงานที่ต้องมีความสมบูรณ์ ใช้ระยะเวลานานในการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ตามลำดับ

2. สรุปการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ประสิทธิภาพงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนี้

2.1 ด้านการวางแผนงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน รองลงมา คือ การกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานวิชาการที่ชัดเจน และการกำหนดภารกิจหรือพันธกิจอย่างเป็นรูปธรรม ตามลำดับ

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะและคุณธรรม รองลงมา คือ การจัดเตรียมสื่อ เทคโนโลยี ประสพการณ์ แหล่ง เรียนรู้และวิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน และการจัดเนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตามลำดับ

2.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รองลงมา คือ การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ

2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล รองลงมา คือ การวัดผล ประเมินผล มีการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน และการจัดทำสาระการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตามลำดับ

2.5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การประสานความร่วมมือ กับหน่วยงานอื่นเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รองลงมา คือ การทำวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการเรียนการสอน และการเผยแพร่ผลงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ตามลำดับ

3. สรุปการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรกับประสิทธิภาพงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ดังนี้

3.1 วัฒนธรรมองค์กรลักษณะสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

3.2 วัฒนธรรมองค์กรลักษณะป้องกันเชิงรับ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

3.3 วัฒนธรรมองค์กรลักษณะป้องกันเชิงรุก มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

3.4 วัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านการวางแผนงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

3.5 วัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านการจัดการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

3.6 วัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านการพัฒนาหลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

3.7 วัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านการวัดผลและประเมินผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

3.8 วัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมระดับวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับมาก คือ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด วัฒนธรรมองค์การลักษณะสร้างสรรค์ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด วัฒนธรรมองค์การลักษณะป้องกัน เจริญ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าวัฒนธรรมองค์การ ช่วยให้บุคลากรในสถานศึกษาเข้าใจถึงลักษณะการ ทำงานและการเลือกแนวทางที่ถูกต้องในการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานร่วมกัน ทำให้เข้าใจถึง ความสำคัญของวัฒนธรรมสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความคิด ความเชื่อ การประพฤติปฏิบัติของ บุคลากรในสถานศึกษา อีกทั้งวัฒนธรรมองค์การลักษณะสร้างสรรค์ มีลักษณะของการปฏิบัติงาน ที่ให้ความสำคัญกับบุคลากรและงานไปพร้อม ๆ กับให้บุคลากรมีความคิดที่อิสระในการทำงาน อย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ให้มีส่วนร่วมในการทำงานและบริหารงานอย่างทั่วถึง การบริหารงานจะมีการวางแผน การกำหนดเป้าหมายและความสำเร็จ โดยส่งเสริม สนับสนุนให้ บุคลากรเกิดแรงจูงใจในการทำงาน มีความสุขกับการทำงาน มีการตอบแทนผลประโยชน์และ สวัสดิการต่าง ๆ อย่างเพียงพอ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีส่วนทำให้ วัฒนธรรมองค์การเป็นแรงกระตุ้นสำคัญให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาติชาย จันทรศรี (2546 : 109-110) ได้ศึกษารูปแบบ ลักษณะวัฒนธรรมองค์การในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1)

วัฒนธรรมองค์การในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานโดยรวม มีรูปแบบลักษณะตั้งรับ-ก้าวร้าวและลักษณะตั้งรับ-เฉื่อยชา ค่อนข้างมากถึงมากที่สุด และลักษณะสร้างสรรค์ เป็นลำดับรองลงมา โดยลักษณะตั้งรับ-ก้าวร้าว เน้นมิติความเห็นตรงกันข้าม มิติความสมบูรณ์แบบมากที่สุด ลักษณะตั้งรับ-เฉื่อยชา เน้นมิติการหลีกเลี่ยงมากที่สุด และวัฒนธรรมลักษณะสร้างสรรค์ เน้นมิติความสำเร็จ มิติสัจการแห่งตนและมิติบุคคลและการกระตุ้นค่อนข้างมาก

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลัซรี เดชโยธิน (2550 : 93) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ตามการรับรู้ของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมองค์การและสภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ตามการรับรู้ของบุคลากรในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมานิตย์ เมธานุกภาพ (2551 : 94) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละแบบพบว่า วัฒนธรรมองค์การในการปฏิบัติงานแต่ละแบบอยู่ในระดับมาก ได้แก่ วัฒนธรรมแบบเครือข่าย วัฒนธรรมแบบมุ่งผลสำเร็จ วัฒนธรรมแบบปรับตัว และวัฒนธรรมแบบราชการ ตามลำดับ

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพียดา ภูศรี (2553 : 150) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับศึกษาระดับวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในภาพรวมนั้น สรุปได้ว่า ระดับวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านลักษณะสร้างสรรค์ ด้านลักษณะเฉื่อยชา และด้านลักษณะเชิงรุก และยีน

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเขา เชน (Yin Cheong Cheng. 1993 : 103) ได้ทำการศึกษาลักษณะวัฒนธรรมองค์การและประสิทธิผลของโรงเรียน โดยมุ่งศึกษาแนวทางวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษาที่เชื่อมโยงคุณลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมองค์การ ที่เป็นวัฒนธรรมที่เข้มแข็งของโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

2. ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ประสิทธิภาพงานวิชาการของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านการวางแผนงานวิชาการ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารเห็นความสำคัญของงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญที่แสดงถึงประสิทธิภาพการบริหารงาน จึงมีการกำหนดแนวทางการบริหารงานวิชาการไว้อย่างชัดเจนเพราะงานวิชาการจะเกี่ยวข้องกักิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียน

การสอน ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งถือเป็นภารกิจที่สำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนที่บ่งชี้ถึงประสิทธิภาพการบริหารงานการศึกษา

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย จินตณพันธ์ (2546 : 113) ได้ทำการวิจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ ไนต์สุภา (2548 : 152-153) ได้ศึกษาการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารกับวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิผลของการบริหารงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสายหยุด ประภิกะ (2552 : 263) ได้ทำการวิจัย การศึกษาสภาพและความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6 ผลการวิจัย พบว่า ในการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับประสิทธิภาพงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้เป็นเพราะว่า วัฒนธรรมองค์การมีอิทธิพลต่อการประพฤติปฏิบัติของคนที่อยู่ในองค์การ สะท้อนให้เห็นขบวนการคิด การตัดสินใจ การวางแผนยุทธศาสตร์ขององค์การ และที่สำคัญที่สุด วัฒนธรรมองค์การมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงองค์การ เพราะองค์การที่มีวัฒนธรรมแข็งแกร่งและไม่ยืดหยุ่น จะทำให้วัฒนธรรมกลายเป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลงขององค์การนั้น วัฒนธรรมองค์การลักษณะสร้างสรรค์เป็นองค์การที่เปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์การ มีความคิดอิสระ มีส่วนร่วมในการทำงานและบริหารงาน ส่งเสริมให้บุคลากรเกิดแรงจูงใจในการทำงาน มีความสุขกับงานที่ปฏิบัติและมีการยึดมั่นในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ขององค์การ ซึ่งทำให้บุคลากรสามารถแสดงออกได้ดีที่สุดภายใต้การนำของผู้ที่มีความสามารถ มีความคิดริเริ่ม มีจินตนาการและมีความคิดที่ก้าวหน้ารวมทั้งมีความรับผิดชอบที่จะพยายามก่อให้เกิดพลังร่วมในการปฏิบัติงาน กระตุ้นพลังให้มีการดำเนินการเป็นไปตามแนวคิดที่ได้กำหนดไว้ การประสานพลังต่าง ๆ เข้าด้วยกัน สร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับบุคคลในหน่วยงานและทำหน้าที่เป็นต้นแบบในการ

ใช้พลังเหล่านั้น ผู้บริหารที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และพยายามทำตนให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างแท้จริง จึงจะนำหน่วยงานไปสู่ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) ได้แก่ ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหน่วยงานและความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ซึ่งเป็นความรู้สึกรับรู้พอใจของบุคคลที่มีต่อหน่วยงานนั้น ๆ

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเชอริ และ นีล (Cheri and Neal. 1993 : 97)

ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะที่หลายหลากขององค์การ ในด้านสิ่งแวดล้อม กฎระเบียบ ข้อบังคับ เป้าหมายขององค์การบรรยากาศขององค์การและระบบที่ไม่เป็นทางการ กับประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การกลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาจำนวน 172 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมองค์การที่มีกรอบขอบเขตการปฏิบัติที่ปรากฏเด่นชัดจะความสัมพันธ์ต่อผลและประสิทธิภาพขององค์การ แตกต่างจากวัฒนธรรมองค์การที่มีการแบ่งแยก

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของงามสม ไชยวุธ (2553 : 92) ได้การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับประสิทธิภาพงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิเคราะห์วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า สถานศึกษามีวัฒนธรรมองค์การลักษณะสร้างสรรค์ วัฒนธรรมองค์การลักษณะป้องกันเชิงรับ และมีวัฒนธรรมองค์การลักษณะป้องกันเชิงรุก อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลกับประสิทธิภาพงานวิชาการ โดยส่งเสริมให้องค์การหรือสถานศึกษามีวัฒนธรรมองค์การลักษณะสร้างสรรค์และวัฒนธรรมองค์การลักษณะป้องกันเชิงรับ โดยนำไปปรับใช้ในองค์การ เพื่อสร้างรูปแบบองค์การที่เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพงานวิชาการที่สูงขึ้น

1.2 บุคลากรในองค์การทุกคนควรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตนเพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์การที่มีลักษณะสร้างสรรค์และวัฒนธรรมองค์การลักษณะป้องกันเชิงรับ เพื่อพัฒนางานวิชาการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับประสิทธิภาพ

งานบุคคล งานงบประมาณ งานบริหารทั่วไป เพื่อให้ครอบคลุมการบริหารงานในสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา

2.2 ควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีส่วนได้เสีย เช่น ครู คณะกรรมการสถานศึกษา
นักการศึกษา มีส่วนให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายที่เกี่ยวกับ
การศึกษามากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงาน
วิชาการของสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY